

Program polityki zdrowotnej w zakresie profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego pn. „HPV 12”

Okres realizacji programu: lata 2019-2021

Cel programu:

Zwiększenie odporności osobniczej na zakażenia wirusem HPV w populacji docelowej co najmniej 40% dziewczynek i chłopców w wieku 12 lat (po ukończeniu 12 roku życia, a przed ukończeniem 13 roku życia – jeden rocznik) w latach 2019-2021 w mieście Warszawa.

SZCZEPIENIA przeciw HPV dla dziewcząt i chłopców są bezpłatne.

Opis choroby

Według Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) **rak szyjki macicy (RSM)** jest drugą, po raku piersi, przyczyną zgonów na nowotwory złośliwe wśród kobiet. Wiele przypadków zostaje zdiagnozowanych dopiero na zaawansowanym etapie choroby. Rak szyjki macicy wykrywany jest każdego roku u ponad 500 tys. osób i pozostaje jednym z najczęściej występujących nowotworów złośliwych w grupie kobiet w wieku 15-44 lat.

Czynnikami ryzyka jego wystąpienia są m.in.: **wirus brodawczaka ludzkiego** (ang. *Human papilloma virus* – **HPV**), wczesna inicjacja seksualna, duża liczba partnerów seksualnych, palenie tytoniu.

Złośliwemu nowotworowi można skutecznie zapobiegać dzięki profilaktyce.

Niebezpieczeństwa związane z zakażeniem HPV

Oprócz raka szyjki macicy, który jest jedną z najczęstszych chorób powodowanych przez HPV, wyodrębnia się też inne nowotwory oraz inne zmiany skóry, które występują rzadziej, ale również stanowią poważny problem zdrowia publicznego. Są to m.in.: rak sromu, rak pochwy, rak odbytu, brodawki narządów płciowych (inaczej: kłykciny kończyste).

Zapobieganie zakażeniom HPV

1. **Edukacja dzieci i młodzieży** nt. niebezpieczeństw zakażenia HPV
2. **Badania przesiewowe (skriningowe)**, dzięki którym można wykryć komórki nowotworowe jeszcze we wczesnym stadium rozwoju. Badania te różnią się w zależności od typu nowotworu. W celu rozpoznania nowotworów narządów płciowych wykonywane są badania cytologiczne, mające wykryć HPV. Według zaleceń lekarzy kobieta powinna się im poddać w 25. r.ż. i powtarzać je co 3-5 lat.
3. **Szczepienia przeciw HPV**. Zaszczepienie może być skuteczne w 96% do 100% przypadków. Szczepionka zalecana jest przez polskie towarzystwa medyczne (m.in. Polskie Towarzystwo Profilaktyki Zakażeń HPV, Polskie Towarzystwo Pediatryczne i Polskie Towarzystwo Ginekologiczne). Ze względu

na najlepszą skuteczność rekomenduje się szczepienie osób młodych, jeszcze przed inicjacją seksualną.

Cykl szczepień obejmuje podanie domięśniowo (dwóch dawek szczepionki, w zależności od schematu szczepienia i wieku dziewcząt, chłopców).

Uzasadnienie potrzeby wdrożenia programu

Według danych epidemiologicznych około 1/3 zgonów dotyczy kobiet w wieku 15-44 lat. Duża częstość występowania raka szyjki macicy w Polsce oraz wysoki odsetek zgonów są spowodowane **niską wykrywalnością zmian przed rozwojem choroby i późnym rozpoznaniem raka inwazyjnego.**

Kryteria kwalifikacji do udziału w programie polityki zdrowotnej oraz kryteria wyłączenia z programu polityki zdrowotnej

- Do szczepień będą kwalifikowane osoby będące mieszkańcami Warszawy.
- W przypadku pacjentów zapisanych do lekarza POZ w SZPZLO Warszawa-Ochota, wizyta związana z podaniem szczepionki rozpocznie się konsultacją lekarską (wywiad i badanie lekarskie) w celu wykluczenia przeciwwskazań, po której dziewczynka lub chłopiec zostanie zakwalifikowane do szczepienia. W razie wystąpienia tymczasowych przeciwwskazań, związanych np. z chorobą, zostanie wyznaczona data kolejnej wizyty.
- W przypadku pacjenta zapisanego do lekarza POZ w innym podmiocie leczniczym niż SZPZLO Warszawa-Ochota, wymagane jest dostarczenie kwalifikacji lekarskiej w dniu szczepienia. Ważność kwalifikacji lekarskiej wynosi 24 godziny.
- Przed wykonaniem szczepienia każdy uczestnik oraz rodzic lub opiekun prawny zostanie poinstruowany o zagrożeniach związanych z zakażeniami HPV, powikłaniach, specyfice szczepienia oraz prawdopodobnej możliwości wystąpienia niepożądanego odczynu poszczepiennego (NOP).
- Badanie lekarskie nie jest wykonywane w ramach programu oraz nie jest finansowane z budżetu m.st. Warszawy.
- kryterium formalnym będzie podpisanie przez rodzica lub opiekuna prawnego druku świadomej zgody na udział w akcji szczepień.
- W razie wystąpienia czasowych przeciwwskazań dyskwalifikujących podanie szczepionki zostanie ustalony nowy termin wizyty.

SZCZEPIENIA przeciw HPV dla dziewcząt i chłopców są bezpłatne.

Sposób zakończenia udziału w programie polityki zdrowotnej

Uczestnictwo w programie polega na zrealizowaniu schematu szczepienia szczepionką przeciw HPV zgodnie z wytycznymi producenta dotyczącymi dawkowania (dwie dawki).

Przerwanie udziału jest możliwe na każdym etapie programu. Może to mieć miejsce na życzenie rodziców lub opiekunów prawnych uczestnika. Warunkiem koniecznym jest potwierdzenie tego na piśmie, które zostanie dołączone do

dokumentacji medycznej uczestnika programu.